

[Astrid Skjoldbo.]

skolemad. I hvert fald har man i Københavns kommune, hvor jeg kender til tingene, en ganske overordentlig stor administration. Der, hvor lovens § 1, stk. 2, bliver fortolket således, at forældrene frit kan vælge mellem egentlig skolebespisning og gratis mælk, kan man ikke undgå at få en lang række forskellige former for skolebespisning. I København har vi 6 forskellige former, nemlig: 1) gratis skolefrokost, 2) gratis mælk og vitaminpiller, 3) gratis mælk for børn i syvende skoleår, 4) køb af smørrebrød, 5) køb af mælk, 6) køb af hele skolefrokosten. Dertil kommer så bespisningen til de af skolelægerne hertil henviste børn.

At andre kommuner har fortolket loven anderledes, siger blot noget om, at loven ikke er tilstrækkelig klart formuleret.

Nu, da jeg taler om lovens administration, vil jeg blot tilføje, at nedskæringen fra 10 måneders skolebespisning til 6 måneders betyder, at det er overordentlig vanskeligt at fastholde et velkvalificeret personale, da det kun beskæftiges i et halvt år.

Jeg synes, det er trist, at vi skal arbejde videre med en lov, der i så ringe grad dækker den hensigt, der ligger bag skolebespisningstanken, nemlig at den skulle være et led i den forebyggende sundhedspleje, et område, der ellers har så gode kår i vor tid. Den skolebespisningslov, vi havde før 1951-loven, var virkelig en lov med videre sigte, en ernæringshygiejnisk foranstaltning, der havde til opgave at medvirke til at skabe en sund slægt. Det er slet ikke en ny betragtning, at skolebespisningen har en mægtig opgave på dette område. Allerede i 1937 gik man i den kommissionsbetænkning, der vedrørte skolens, navnlig folkeskolens, hygiejniske opgaver, klart ind for dette princip, og der findes vist ikke noget dokument, der tydeligere siger, hvilken opgave en skolebespisning bør have. Jeg vil med den højtærede formands tilladelse gerne have lov at citere et par linier fra denne udmærkede betænkning, der havde en så anset mand som departementschef Barfoed til formand. Der står her:

„Fremtidens skolebespisning må træde i ernæringshygiejnens tjeneste, og derfor må den først og fremmest være kvalitativt bestemt og tilstræbe at give børnene det alsidige grundlag, som er

absolut nødvendigt i væksttiden, hvis legemsudviklingen skal blive sund og kraftig, hvis tænderne skal kunne bevares hele og friske, og hvis modstandskraften mod sygdomsangreb skal blive den størst mulige. Dernæst må skolebespisningen omfatte alle børn i skolen, idet den omstændighed, at et barn får tilstrækkeligt at spise hjemme, ingenting er ensbetydende med, at det får den rette ernæring, og det bør være skolens opgave at medvirke til, at dette er tilfældet med alle børn.“

Og senere hedder det i samme betænkning:

„Den moderne videnskab tillægger kosten en dominerende rolle ved en række almindelige sygdomme hos børn samt for børnenes almindelige vitalitet, og da et menneskes helbred opbygges i barneårene, er det ganske klart, at det er i denne livsperiode, ernæringen må spille sin største rolle og har krav på størst opmærksomhed fra samfundets side.“

Dette hovedprincip deles tilsyneladende også, i hvert fald principielt, af arbejds- og socialministeriet, som i et cirkulære af 17. september 1951, der blev udsendt i forbindelse med retningslinier, der var udarbejdet af statens praktiske sundhedsmæssige undersøgelser, anfører følgende linier, som jeg også vil tillade mig at citere:

„Skolemåltidet gives først og fremmest for at sikre børnene et i ernæringsmæssig henseende lodigt sammensat måltid. Desuden for at lære børnene gode spisevaner og vænne dem til at spise retter, som de ikke er fortrolige med fra hjemmene.“

Dette er altså nogle linier fra et cirkulære, der blev udsendt af socialministeriet så sent som i 1951. Kan dette formål nås ved en mælkeydelse eller ved en bespisning, der kun varer et halvt år og ikke omfatter de store børn? Det vil vist være umuligt at hævde.

Professor Gudjonsson skrev for ca. et år siden i „Politiken“ nogle kronikker om skolebespisning og skolekøkkenundervisning, som på mange måder peger på noget værdifuldt. Også herfra vil jeg tillade mig at citere et par linier:

„Naturligvis vil det koste meget at gennemføre en omfattende skolebespis-